

Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenė, Kolorado Apylinkė
The Colorado Chapter of the Lithuanian-American Community of U.S.A., Inc.

žynys

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĘ – LIETUVIAIS NORIME IR BŪTI!

Gruodžio mėn. 43-ieji leidimo metai, nr.3

2015

December Vol 43, No. 3

Žynys is the official award-winning newsletter of the Colorado Lithuanian-American Community (CLAC) and is published quarterly. Žynys is mailed to current CLAC members.

Denver CLAC Officers

Primininkas/President

Arvidas Jarasius 720-544-1254
arvjarasius@comcast.net

Sekretorius/Secretary

Rimas Bulota 303-720-6687
srcb@comcast.net

Iždininkė/Treasurer

Vilma Balnytė 720-323-3300
vbalnyte@gmail.com

Narystės Reikalai/Membership

Rytis Prekeris 720-933-2868
Rytis.prekeris@ucdenver.edu

Sportas/Visuomeninė Veikla/Sports and Social Activities

Povilas Grincevičius 303-518-5755
povilasgrince@gmail.com

Ūkvedys/Logistics

Juozas Kalėda 303-859-9781
Kaleda@comcast.net

Kultūriniai Reikalai/Cultural Affairs

Viktoras Kurgonas 303-618-4483
Viktorask40@yahoo.com

Dėkojame Editai

Buzėnienei už lietuvių kalbos redagavimą.

Lituanistinė Mokykla

"Vyturėliai"/ Lithuanian

Language School

Direktorė/Director

Rita Ančeravičienė 720-289-5615
Ausriukas25@hotmail.com

Annual LAC Dues:

Family: \$20.00, Single, Retired
Family: \$12.50
Please make checks for dues payable to the Lithuanian American Community and mail to:
LAC Treasurer
Vilma Balnytė
2001 S. Parfet Dr.
Lakewood, CO 80227

WEBSITE

www.coloradolithuanians.org

Pirmininko Žodis

Sveikiname visus su artėjančiomis šventėmis - Šv. Kalėdomis. Kolorado lietuvių bendruomenės Kalėdų renginys vyks š.m. gruodžio 12d. Renginio metu planuojama parodyti vaikų paruoštą šventinę programą. Dėkojame Ritai Ančeravičienei už pastangas ir laiką ruošiant šį pasirodymą. Daugiau informacijos apie šį renginį ir jo antrą dalį rasite šiame "Žynio" laikraščio numeryje.

Šiais metais Kolorado lietuvių bendruomenė turėjo keletą įdomių renginių. Vienas iš įspūdingiausių ir daugiausiai bendruomenės žmonių pritraukusių renginių buvo keturių aktorių ir muzikantų iš Lietuvos spektaklis "Kas apsakys tas džukų linksmybes". Norėtume padėkoti Romui Zableckui, kuris prisidėjo ne tik prie spektaklio, šokių po spektaklio organizavimo, bet taip pat pasirūpino atlikėjų nakvyne, poilsiu, vaišėmis bei pažintinėmis išvykomis. Daugiau nei 60 dalyvavusių žmonių prisijukė ir pasižokė tą puikų vakarą. Mes tikimės, kad kitais metais galėsime suorganizuoti daugiau tokio pobūdžio renginių.

Dar vienas įvykęs puikus renginys - Žolinės, kur susirinkusieji dalijosi rudens gėrybėmis iš savo daržų bei vaišino vieni kitus namuose paruoštais skanumynais. Kaip smagu, kad savo bendruomenėje turime talentingų žmonių, kurie šios šventės metu galėjo parodyti savo kūrybą. Visi atvykusieji galėjo ne tik pasižiūrėti į rankdarbius, bet ir įsigyti. Vakaro pabaigai buvo rodomas filmas "Kita svajonių komanda". Tai įkvepianti istorija apie Lietuvos olimpinę krepšinio komandą. KLB valdyba tikisi ir kitais metais suorganizuoti šią šventę, kurioje lauksime visų bendruomenės narių: ir tų, kurie atsineš savo išaugintų daržovių ar ateis su mėgstamu patiekalu, desertu, užkandžiu ar gaiviuoju gėrimu, ir tų, kurie norės pasidalinti savo daržininkystės patirtimi, patarimais ar grybavimo istorijomis. Viktoro Kurgono straipsnį apie Žolinių tradicijas ir papročius rasite šiame "Žynio" numeryje.

Letter from the President

Merry Christmas to everyone. It's early, but so is our Christmas party on Dec 12th. Read further for more information. There will be a great program put on by the children of the community followed by a festive dance. A big thanks goes out to Rita Anceraviciene for coming out of retirement and organizing the children's program.

The year is ending and we've had a few interesting events. Many thanks go to Romas Zableckas for arranging the Dzūkų entertainment evening. The 60 or so people that attended laughed and then danced the whole evening. We hope to have more programs like this next year. Does anyone know of a small hall with a stage that could be rented for musical programs? We're looking for better acoustics.

The Harvest Fest (Žolinės) was a great time, with everyone sharing their fall produce from their gardens. The handicrafts that were sold showed how creative our members are. We also viewed the film "The Other Dream Team" about the Lithuanian Olympic basketball team. What a fabulous story it is. Since we missed the Fall edition of Žynys, the article about Žolinės is included in this issue. This is an event we are planning for next year, too.

The Rūta dancers have started their practices for next year's dance festival in Baltimore. We have 10 couples in the group. That's a great comeback from not doing much the last couple of years. There are fundraisers scheduled in February and April to help pay for group expenses. In February they are reviving the old tradition of the men in the group cooking an all you can eat potato pancake supper. This will be the last weekend to gorge yourself before Lent. It's kind of like a Lithuanian Marti Gras. Bring your masks or otherwise dress up for Užgavėnės.

Viktoras Kurgonas wrote another nice article for this issue of Žynys; this one is about Christmas traditions. We welcome more contributions to Žynys about community events, articles about your travel to Lithuania or your memories of Lithuania in the past, community history, and other history or cultural subjects.

Skubu pasidžiaugti, kad "Rūtos" šokėjai pradėjo savo repeticijas kitų metų šokių festivaliui Baltimorėje. Po keletos metų pertraukos vėl buvo atnaujinta "Rūtos" šokių ansamblio veikla ir šiemet turime net dešimt šokėjų porų, kurios bus pasiruošę atstovauti Kolorado bendruomenę šokių festivalio metu Baltimorėje. 2016 m. vasario ir balandžio mėnesiais planuojame surengti keletą renginių, kurių pelnas galėtų nors truputį padengti šokėjų grupės kelionės išlaidas. Vasario mėnesį Užgavėnių proga "Rūtos" šokėjai-vyrai keps ir kvies visus pasivaišinti bulviniais blynais. Tradiciškai per Užgavėnias būna paskutinė galimybė socialiai prisivalgyti prieš Gavėnią. "Rūtos" kolektyvas tikisi, kad visi gausiai susirinksite švęsti Užgavėnės pasipuošę kaukėmis ar kitais kostiumais tradiciniais šiai progai.

Šiame "Žynio" numeryje taip pat rasite Viktoro Kurgono straipsnį apie Kalėdas ir jų tradicijas. Kviečiame visus norinčius ateityje prisidėti prie "Žynio" laikraščio leidimo. Lauksime Jūsų rašytų straipsnių su nuotraukomis apie bendruomenės istoriją, įvykčius bendruomenės renginius, lietuviškų švenčių tradicijas ir papročius, kultūrinį gyvenimą. Taip pat galite rašyti apie įspūdžius iš kelionių į Lietuvą ar tiesiog pasidalinti prisiminimais apie Lietuvą. Lauksime ir poetų kūrybos.

Gal yra žinančių, kur galima būtų išsinuomoti nedidelę salę su scena muzikinėms programoms, su geresne akustika nei Latvių bendruomenės centre? Lauksime įvairių pasiūlymų.

Kolorado lietuvių bendruomenės valdybos vardu, norėčiau padėkoti visiems už Jūsų paramą ir palaikymą 2015 metų renginių metu. Esame suplanavę daug renginių kitiems 2016 metams, kurie yra surašyti šiame "Žynio" numeryje. Kviečiame visus pasidalinti savo idėjomis, vizijomis su mumis dėl ateities KLB renginių, taip pat padėti mums juos ruošti.

Tad dar kartą sveikinu su artėjančiomis Šv.Kalėdomis ir ateinančiais Naujaisiais 2016 metais, kurie bus keliamieji metai. Vasario mėnesį turėsime 29 dienas, todėl turėsime dar vieną papildomą dieną gyventi, mylėti, džiaugtis artimaisiais ir pasakyti jiems "myliu". Ramybės ir pakantumo vieni kitiems. Būkite laimingi, sveiki ir energingi.

Arvidas Jarasius

The new board thanks you for your support this year and is slowly working on new activities. The planned 2016 calendar is in this Zynys. Your ideas for interesting activities are encouraged.

Arvidas Jarasius

Prėję Ivykiai
Past Events

Ateinantys Įvykiai

Upcoming Events

Kalėdų šventė

2015 m. gruodžio 12d. organizuojamas dviejų dalių Kolorado lietuvių bendruomenės Kalėdinis renginys.

Visus vaikus ir suaugusius, kurie nori susitikti su Kalėdų Seneliu, kviečiame rinktis 16 valandą į Latvių bendruomenės salę, į pirmąją Kalėdinio renginio dalį. 16 val. 30 min. prasidės vaikų pasirodymas. Vėliau seks trumpas kanklių koncertas, po kurio atvyks Kalėdų Senelis. Visų kurie nori įteikti dovanas vaikams ar suaugusiems Kalėdų Senelio rankomis prašome atnešti supakuotą dovaną, ant kurios DIDŽIOSIOMIS SPAUSDINTOMIS RAIDĖMIS užrašytas vaiko ar suaugusiojo vardas. Kalėdų Senelis nėra jaunas ir jam sunku perskaityti mažas raides. Suraskite žmogų kuris saugo Senelio krepšį ir atiduokite dovaną. Yra didelė tikimybė, kad Senelis gali paprašyti ką nors padainuoti ar padėklamuoti, todėl prašome pasiruošti.

Antra renginio dalis prasidės po to kai Kalėdų Senelis išvyks. Visus norinčius dalyvauti tik antrojoje dalyje, kviečiame rinktis 17 val. 30 min. Antrojoje dalyje gros ir dainuos Romas Zableckas, todėl visi norintieji ir galintieji galės šokti ir trypti jau nuo 18 val. 30 min. (planuojama pradėti groti).

Susirinkus bus galima pasivaišinti užkandžiais, saldumynais ir nealkoholiniais gėrimais. Taip pat bus galima nusipirkti vyno ir alaus. Prašome atsinešti mėgstamą patiekalą su visais pasidalinti.

Įėjimo mokestis: KLB nariams, susimokėjusiems nario mokestį - 15\$, Ne KLB nariams - 20\$. Vaikams iki 18 metų amžiaus - įėjimas nemokamas. Tiems, kurie planuoja dalyvauti tik pirmoje renginio dalyje, bus taikoma 5\$ nuolaida.

Christmas social

The Christmas Social on Saturday, Dec 12th, will include a visit by Santa Clause and a dance. Doors for the Santa Clause portion will open at 4:00pm. The children's program will start at 4:30 PM followed by a short Kanklės concert and Santa Clause visit. Please bring a wrapped present with your child's or any adult's name on it, in big letters. Santa doesn't read as well anymore. Look for an individual safeguarding Santa's Bag and give your presents to him. Santa may ask you to perform for him, please be ready to sing or recite a poem.

The doors for the dance will open at 5:30 PM with music by Romas Zableckas starting at 6:30 PM. Be prepared for a great night of dancing.

Goodies and non-alcoholic drinks will be served; a cash bar will be open. Bring your favorite dish to share with everybody.

Admission will be \$15 for members and \$20 for nonmembers. Entrance for those under 18 is free. Admission is discounted by \$5 if you are only coming to the Santa Clause part.

Krepšinio rungtynės

Denver "Nuggets" su Houston "Rockets"

Susitikimas su Artūru Karnišovu

Š.m. gruodžio 14 d. Povilas Grincevičius organizuoja dar vieną lietuvišką vakarą visiems, kurie nori pamatyti Denver "Nuggets" ir Hjustono "Rockets" komandų žaidimą. Prieš žaidimą organizuojamas susitikimas su 1992 m. ir 1996 m. Lietuvos olimpinės krepšinio komandos krepšinio žvaigžde Artūru Karnišovu. Bilietus užsisakyti galite www.nuggetstix.com/arturas1214, tačiau turite paskubėti, nes bilietų skaičius ribotas.

Lithuanian Night with the Denver Nuggets

Povilas arranged another Lithuanian night to see the Denver Nuggets. On Dec 14th, the Nuggets will play the Houston Rockets but prior to the game there will be a special meeting with Arturas Karnisovas, star of the 1992 and 1996 Lithuanian Olympic basketball teams. Order your tickets at www.nuggetstix.com/arturas1214, but hurry!

Lietuvos Kultūra ir Istorija

Lithuanian Culture and History

Žolinių šventės tradicijos

XIX - XX a.a. žemdirbių kalendoriuje atsirado nauja šventė - Žolinės - skirta didžiajai Deivei gimdytojai Lada. Ji taip pat siejama su katalikų tikėjimo Švenčiausios Mergelės Marijos Dangun Ėmimo švente, kuri švenčiama rugpjūčio 15 dieną. Visose katalikų bažnyčiose kasmet tą dieną, per vadinamą slenkstį tarp vasaros ir rudens, šventinami žolynai bei įvairios gėrybės. Per Žolinę taip pat yra šventinamas rugiapjūtės pabaigtuvių vainikas, bei iš pirmojo derliaus iškepta duona.

"Marijos dangun paėmimo" dogma paskelbta 1950 m., tačiau liturginis šio įvykio minėjimas žinomas nuo V a. Šventės ištakos buvo Jeruzalėje IV a. pabaigoje. Popiežius Pijus XII tikėjimą, kad Marija buvo paimta į Dangų su siela ir kūnu, paskelbė

bažnyčios tiesa.

Pasakojama, jog Jeruzalės apaštalai, atvėrę Jėzaus motinos Marijos kapą, nerado jos kūno, tik daug gėlių ir žolynų.

"Ir pasirodė Danguje didingas ženklas: moteris, apsirengusi Saule, po jos kojomis - Mėnulis, o ant galvos -

dvylikos žvaigždžių vainikas", taip Jėzaus mokinyš Jonas aprašo regėjimuose matytą Saulėtąją Moterį - Bažnyčios, kovojančios su biblijiniu slibinu, simbolį, tarsi paragindamas įvertinti Mergelės Marijos misijos svarbą, bei pasinaudoti jos teikiamomis malonėmis.

Rugpjūčio 15 d. Lietuvoje švenčiama Žolinės – Švenčiausios Mergelės Marijos Dangun Ėmimo diena. Vieniems tai - katalikiška šventė, kuri asocijuojasi su garsiaisiais Pivašiūnų atlaisdais, susibūrimu parapijose, kitiems – šventė, atėjusi iš protėvių su šiai šventei būdingomis tradicijomis, kurios išliko iki šių dienų. Katalikų Bažnyčiose, kurios turi Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų titulą, vyksta dideli atlaisdai. Garsiausi iš jų vyksta Pivašiūnų ir Krekenavos parapijose. Atlaisdai

vyksta taip pat ir Merkinės, Sintautų, Leipalingės, Veliuonos, Gelgaudiškių bei kitose parapijose. Žolinės atlaisdai yra švenčiami aštuonias dienas. Į bažnyčias suplūsta ne tik vietinių parapijų tikintieji, bet ir maldininkai iš visos Lietuvos bei užsienio.

Dzūkijoje Žolinės yra vadinama Kopūstine ir Dzūkijos bažnyčiose būna švenčiamos įvairios daržovės. Į puokštę dzūkės įdėda morką, griežtį, buroką, ar net visą kopūsto galvą.

2000 m. LR Seimas Žolinės šventę įtraukė į Valstybės švenčių sąrašą ir paskelbė Lietuvoje nedarbo dieną.

Šių metų rugpjūčio 15 d.

Kolorado

Lietuvių

Bendruomenė surengė Žolinių šventę. Šią itin svarbią Švč.

Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventę papuošė KLB žmonių suneštos puikios vaišės. Šventės metu buvo galima įsigyti buitės ir meno kūrinių.

Tiek senovėje, tiek dabar

žmonės vieni kitus lanko, vaišina vienas kitą derliaus gėrybėmis. Šis laikotarpis - gera proga aptarti ne tik šventinius, bet ir praktiškus reikalus. Visa tai buvo ir yra daroma ne tik rugpjūčio 15 d., bet ir kitas dienas iki savaitės pabaigos iki sekmadienio. KLB šventės organizatoriai, remdamiesi liaudies išmintimi "Kas per Žolinę neviešės, tas visą gyvenimą laimės neturės", kvietė visus Kolorado lietuvius prie vaišėmis nukrauto stalo, smagiai pasišnekučiuoti ir kartu visiems suėjus pasidžiaugti tuo ką turim, išauginome savo daržuose ar pagaminome savo namuose.

Viktoras Kurgonas

Lietuvos Kultūra ir Istorija

Lithuanian Culture and History

Žolines

During the 19th-20th centuries, a new feast came into being on the farmers' calendar dedicated to the great goddess Lada. It also coincides with the Catholic Feast of the Assumption of the Blessed Virgin Mary into heaven, which falls on August 15. Each year on that date, on the threshold between summer and fall, bunches of flowers are blessed in Catholic churches along with other earthly blessings. A harvest wreath is also blessed along with bread from that first harvest.

The dogma "Mary's assumption into heaven" was proclaimed in 1950; however this liturgical commemoration has been observed since the fifth century. It originated in Jerusalem in the late fourth century. Pope Pius XII declared the belief that Mary was taken into heaven, body and soul as church teaching. It is said that when the apostles in Jerusalem opened the grave of the mother of God, they found not her body, but bunches of flowers.

"A great sign appeared in the sky, a woman clothed with the sun, with the moon under her feet, and on her head a crown of twelve stars," writes the apostle John of his vision of a woman adorned with the sun – the Church waging battle against a biblical dragon, a symbol, as though urging appreciation of the importance of the Virgin Mary's mission and taking advantage of her grace.

August 15 in Lithuania is observed as the Feast of the Assumption of the Blessed Virgin Mary into heaven. To some it is a Catholic feast associated with famous indulgences of Pivašiūnai and parish gatherings; to others – a feast passed on by their forefathers with its traditions that remain to this day.

Indulgences are granted at those Catholic churches named Assumption of the Blessed Virgin Mary. The most famous ones are held at parishes in Pivašiūnai and Krekenava. Indulgences are also granted at parishes in Merkinė, Sintautai, Leipalingė, Veliuona, Gelgaudiškiai and others. These indulgences are celebrated over eight days. Churches attract not only local parishioners, but also pilgrims from all over Lithuania and abroad.

In the Dzūkija region, this feast is also referred to as "cabbagefest" and various vegetables are blessed in that region's churches. Women would include a carrot, turnip, beet or even an entire head of cabbage in a bouquet.

In 2000, The Lithuanian government declared the Feast of the Assumption a national public holiday.

This year on August 15, the Lithuanian-American Community of Colorado held an Assumption Fest. It was punctuated by sumptuous treats brought by community members. Various handicrafts were offered for sale.

As in ancient times, today people visit one another and serve one another harvest blessings. It's a good time to discuss not only holiday matters, but practical ones, too. All of this was done not only on August 15, but on other days leading up to Sunday. The CLB organizers, in keeping with the saying, "He who doesn't visit others during the Assumption will go through life without good fortune," invited all Colorado Lithuanians to socialize and count each other's blessings raised in our gardens or made in our homes.

Viktoras Kugonas

Kalėdos ir jų tradicijos

Kiekvienais metais gruodžio 25-26 dienomis švenčiame vieną linksmiausių ir šviesiausių metuose švenčių - Kalėdas. Šiomis dienomis žmonės mini Jėzaus Kristaus gimimą daugelyje pasaulio šalių.

Kalėdų pavadinimas yra kilęs iš lotyniškojo žodžio "calendae". Manoma, kad lietuviai lietuvišką Kalėdų pavadinimą gavo iš slavų.

Dabar Kalėdos yra švenčiamos dvi dienas, tačiau seniau švėsdavo tris ir daugiau dienų. Jau nuo seno buvo ir dabar yra įprasta Kalėdų vaišes ruošti kartu su Kūčių vaišėmis, t.y. Kūčių vakarą.

Kūčių vakarienės stalo paruošimas yra ypatingas ir labai atsakingas. Ant tuščio, dar staltiese neužtiesto stalo dedamas glėbelis smulkaus šieno, kuris išskirstomas lygiu sluoksniu per visą stalo paviršių. Šienas simbolizuoja Jėzaus gimimą tvartelyje ir po gimimo jo gulėjimą ēdžioje ant šieno. Stalas su šienu užtiesiamas visiškai balta staltiese. Tada yra sudedamos lėkštės su maistu. Stalas yra puošiamas žvakėmis ir eglės šakelėmis. Viduryje stalo padedama lėkštė, kurioje yra tiek plotkelių, kiek bus žmonių Kučių vakarienės metu. Ant Kūčių stalo būna 12 pasniko patiekalų, kas simbolizuoja 12 apaštalų, kuriuos turėjo Jėzus. Pasninkas tai tam tikrą laiką tarpą trunkantis susilaikymas (nevalgymas) nuo kai kurių gėrimų bei maisto produktų, pramogų.

Naktį po Kūčių vakarienės nuo seno buvo įprasta budėti prie tikrą gimusio Kristaus prakartėlės, o iš ryto buvo skubama į anktyvąsias Bernelių mišias. Prakartėlė - Jėzaus gimimo gyvulių tvarte vaizdelis.

Pirmąją Kalėdų dieną reikia švęsti ramiai namuose. Tą dieną būtina daug ir sočiai valgyti, tai - gero derliaus ir šeimos sveikatos ateinančiais metais sąlyga.

Kalėdų rytą yra valgoma tai, kas lieka nuo Kūčių stalo. Kalėdų stalas taip pat turi būti gausus vaisių, neturi trūkti sūrio, medaus, obuolių, riešutų ar namuose kepto pyrago. Būtinai Kalėdų valgis - kiauliena.

Antroji Kalėdų diena - Šv. Stepono diena. Šią dieną bažnyčiose šventindavo avizas. Tai taipogi svečiavimosi ir jaunimo diena, todėl antrąją Kalėdų dieną buvo įprasta išeiti iš namų ir lankyti kaimynus bei gimines. Anksčiau po kaimus vaikščiodavo vadinamieji "kalėdautojai", kurie kaip laimės nešiotojai, stengdavosi aplankyti kiekvieną trobą, nes buvo manoma, kad tik taip galima apsisaugoti nuo nelaimių ateinančiais metais.

Kalėdų ir visų tarpušvenčių metu žmonės giedodavo iš senovės išlikusias kalėdines giesmes su priedainiais "Leliu kalėda", "Leliumai". "Alelium Kalėda", "Aladumai ladum" ir kt.

Vienas iš seniausių Kalėdinių papročių yra persirengimas meška, o štai Kalėdų senelis nėra labai senas lietuvių papročiuose. Anksčiau Kalėdų senio funkcijos buvo beveik tokios pat kaip "kalėdautojų", o tai skyrėsi nuo dabartinio senio, kuris tik dalina dovanas. Paprastai Kalėdų senelis pasirodydavo tik antrąją Kalėdų dieną, kai prasidėdavo linksmybės. Aukštaičiams Kalėdų senelis žinomas jau nuo XIX a. Keitėsi amžiai, o su jais ir tradicijos, todėl vėliau jau pirmąją Kalėdų dieną žmonės daugiau judėdavo iš namų, lankydavo artimuosius, kaimynus, tačiau niekada nepamiršdavo, kad tai Jėzaus Gimimo šventė.

Šv. Kalėdų laikotarpis trunka iki Trijų Karalių t.y. iki sausio šeštos dienos. Šis laikotarpis dar vadinamas tarpukalėdžiu, o jo vakarai - šventvakariais. Tai tikrai gera proga pasisvečiuoti, pasivaikščioti ir pasilinksmiti. Šiuo metu negalima ir nereikia dirbti sunkių darbų,

nes tai yra per daug šventas laikotarpis. Anksčiau buvo tikima, kad tarpukalėdžio laikotarpiu visur aplinkui pilna įvairių antgamtiškų esybių, slankiojančių įvairių dvasių bei laumių.

Kalėdų eglutės Lietuvoje plačiau pradėtos puošti nepriklausomybės metais, ypač antrajame jos dešimtmetyje. Papuošalai buvo labai įvairūs. Tai - stiklinės figūrėlės (angelai, seneliukai, kareivėliai, varpeliai), stikliniai blizgantys burbulai, šiaudiniai ornamentai. Taip pat ant eglutės buvo kabinami saldainiai ir raudoni obuoliai. Eglutės

būdavo apšviestos tikrų žvakių liepsnomis ir tik vieną kartą - Kūčių vakarą po vakarienės, bet namuose papuoštos jos stovėdavo iki Trijų Karalių.

Kalėdos kaip ir Kūčios turi magišką reikšmę ir galią. Jos gali nulemti ateinančių metų laimę, derlių, šeimyninę gerovę. Per Kalėdas būdavo spėjamas net ateinančių metų oras, todėl jei Kalėdų pirmoji diena graži ir saulėta - visi metai bus geri, o jei per Kalėdas miške medžiai apšarmoję, bet lauke nėra labai šalta - vasara bus lietinga ir galima tikėtis stiprių perkūnijų.

Sveikiname visus su artėjančiomis šventėmis ir linkime linksmų Šv. Kalėdų bei laimingų ateinančių Naujųjų Metų!

Viktoras Kurgons

Lietuvos Kultūra ir Istorija

Lithuanian Culture and History

Christmas Traditions

Each year on December 25-26, we celebrate one of the happiest and brightest holidays of the year – Christmas. These days people celebrate the birth of Christ in many countries throughout the world.

The term, “Christmas“ is derived from the Latin, “calendae”. It is thought that the Lithuanian term, “Kalėdos“ is of Slavic origin.

Nowadays, Christmas is celebrated over a period of two days, but in earlier times, it was celebrated over three or more days. It was and still is customary to prepare food for Christmas and Christmas Eve at the same time.

Preparation of the Christmas Eve table is peculiar and very crucial. An even layer of fine hay is strewn over the entire surface of a bare table before any tablecloth is put down. The straw symbolizes Christ having been born in a stable and lying in a manger on hay. A pure white tablecloth is placed over the hay followed by plates full of food. The table is decorated with candles and fir branches. A plate with a quantity of wafers (plotkelės) equal to the number of people present is placed in the center of the table. 12 different dishes for fasting, one for each of the 12 apostles chosen by Jesus, are featured. Fasting is a brief period of not eating certain foods or drinking certain beverages.

After dinner on Christmas Eve, it was customary to stay awake by the manger scene, followed by attending Midnight Mass.

The first day of Christmas must be celebrated quietly at home. On that day, one must eat sumptuously – a condition of a bountiful harvest and good health for the entire family during the following year.

The second day of Christmas is the Feast of St. Stephen. Oats were blessed in churches on this day. It was a day for socializing, so it was a tradition to leave the house and visit friends and relatives. During the holiday season, people would sing traditional Christmas carols and refrains. „Kalėdautojai“ would make their rounds through the villages. As they were seen as bringers of good fortune, they would make every effort to visit each house because it was believed to be the only way to guard against misfortune during the upcoming year.

One of the oldest Christmas customs was to disguise oneself as a bear. Santa Clause is not a very old Lithuanian tradition. At one time, Santa’s duties were pretty much the same as those of the „Kalėdautojai“, which differed from the present-day Santa Clause, who merely hands out gifts. Usually Santa would only show up on the second day of Christmas, when the fun began. Santa Clause was

known to Highlanders („aukštaičiai“) since the 19th century. Times changed and along with them, traditions. Later on, people began socializing and visiting friends and neighbors on the first day of Christmas. Nevertheless they never forgot that it was the feast of the birth of Christ.

The Christmas holiday season lasts until the Feast of the Epiphany, January 6. This time period is also known as Yuletide. It’s a great opportunity to mingle, stroll and be merry. Hard work is frowned upon because this

time period is sacred. At one time it was believed that during Yuletide, supernatural beings, evil spirits and mythical creatures were present.

In Lithuania, Christmas tree trimming became widespread during its period of independence between world wars, especially during the second decade. There were various ornaments – glass figures (angels, soldiers, bells, etc.), shiny glass bubbles and straw ornaments. Candy and red apples were also hung on the tree. Trees were illuminated by candlelight and only once – on Christmas Eve after dinner, but they stayed up until Epiphany.

Christmas and Christmas Eve possess a magical meaning and power. They can predetermine the fortune, yield and family well-being for the upcoming year. Even weather predictions were made on Christmas Eve: if Christmas Day was sunny and pleasant, the year would be good. If, however, the trees in forest were frost-covered on Christmas Day even if it wasn’t all that cold, the summer would be rainy and string thunderstorms could be counted on.

Best wishes to all with the approaching holidays for a very merry Christmas and happy New Year!

Viktoras Kurgons

Kalendorius *Calendar*

February 7th., 2016 (time to be determined)

“Rūta” pancake supper and fundraiser

February/March, 2016 (time to be determined)

Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas

March 20th., 2016 (time to be determined)

Latvian Palm Sunday

April, 2016 (time to be determined)

Krupnikas cookoff and tasting, “Rūta” fundraiser

June, 2016 (time to be determined)

Summer Solstice Fest

July, 2016

Lithuanian Folk Dance Festival, Baltimore

August, 2016 (time to be determined)

Harvest Festival/Žolinė

November, 2016 (time to be determined)

Fall Dance

First weekend in December, 2016

Latvian Christmas Market

December, 2016 (time to be determined)

Christmas Social

2016 vasario 7d. (Tikslinama valanda)

Užgavėnės – “Rūtos” šokių kolektyvo paramos vakaras (bulvinių blynų šventė)

2016 vasario mėn./kovo mėn. (Tikslinama data)

Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas

2016 kovo 20 d. (Tikslinama valanda)

Verbų sekmadienis Kolorado latvių bendruomenėje

2016 balandžio mėn. (Tikslinama data)

Krupniko popietė - “Rūtos” šokių kolektyvo paramos vakaras

2016 birželio mėn. (Tikslinama data)

Joninės – Vasaros saulėgrįžos šventė

2016 liepos mėn.

Tautinių Šokių Šventė Baltimorėje

2016 rugpjūčio mėn. (Tikslinama data)

Derliaus šventė/Žolinė

2016 lapkričio mėn. (Tikslinama data)

Rudens šokių vakaras

2016 gruodžio mėn. pirmas savaitgalis

Kolorado Latvių bendruomenės Kalėdinė mugė

2016 gruodžio mėn. (Tikslinama data)

Kalėdinė Eglutė

Bendruomenės Naujienos

Community News

IEŠKOME NAUJŲ PATALPŲ RENGINIAMS

Ieškome kitų patalpų KLB renginiams, nes labai pakilo "Eagles" salės nuomos kaina. KLB gali naudotis Latvių bendruomenės sale, tačiau ši salė nėra pakankamai didelė. Kai kuriems KLB renginiams reikalingos didesnės patalpos. Jeigu žinote patalpas (su virtuvės įranga), kurių kaina nėra didelė, susisiekite su KLB valdyba.

FACEBOOK

Dabar mes jau ir Facebook(-e)!

Spausk "Patinka" - "Kolorado Lietuvių Bendruomenė - Colorado Lithuanian Community"

<https://www.facebook.com/pages/Kolorado-Lietuvi%C5%B3-Bendruomen%C4%97-Colorado-Lithuanian-Community/308532279345580?fref=ts>

Junkis į grupę "Kolorado lietuvių veikla" - <https://www.facebook.com/groups/135303143185855/?ref=ts&fref=ts>. Ši grupė skirta dalintis Kolorado lietuvių laisvalaikio veiklai. Jeigu turite pasiūlymų (žygiams, slidinėjimui, koncertams, žaidimams ir t.t.) ir ieškote geros ir smagios kompanijos praleisti laiką kartu ar norite sukurti renginį, prašome pasidalinti informacija grupėje "Kolorado lietuvių veikla".

LIETUVIŲ VERSLAS

Jeigu norite reklamuoti savo verslą "Žynio" laikraštyje ar Bendruomenės tinklalapyje, susisiekite su Arvidu Jarašiumi el. paštu arvjarasius@comcast.net.

LOOKING FOR A NEW MEETING HALL

We are looking for a new meeting hall. The rent for the Eagle's Hall was increased significantly. We have access to the Latvian Hall, but need a larger facility for a few events during the year. Please ask around and search for a low cost hall that includes kitchen facilities.

FACEBOOK

We now have a Facebook page !

Like us at "Kolorado Lietuvių Bendruomenė - Colorado Lithuanian Community"

<https://www.facebook.com/pages/Kolorado-Lietuvi%C5%B3-Bendruomen%C4%97-Colorado-Lithuanian-Community/308532279345580?fref=ts>

Follow our Facebook for most up to date information. Join our Facebook group Kolorado Lietuvių veikla - <https://www.facebook.com/groups/135303143185855/?ref=ts&fref=ts>. We established this Facebook group to provide Colorado Lithuanian Community with the chance to organize small events of their choosing. If you have any ideas (hiking, skiing, concerts, get together) and are looking for company, just post at "Kolorado Lietuvių Veikla".

LOCAL LITHUANIANS IN BUSINESS

If you would like to list your business in "Žynys" or community webpage, please send your information to Arvidas at arvjarasius@comcast.net.

Lithuanian – American Community Annual Dues Notice

Please check the applicable rate below for 2016 membership and mail your check to the address below. Enjoy various membership benefits, including our newsletter Žynys, which is published 4 times per year. Issues 2, 3 and 4 are only sent to paid members.

Family (2 adults)	\$20.00	☐	Single or student	\$12.50	☐
Retired Family	\$12.50	☐	Donation	_____	☐

Name _____

Address _____

E-mail Address _____

If you are new to the community or joining for the first time, add the following information:

Name of Spouse _____ Name of Children _____

Make checks payable to Lithuanian American Community and mail to:
Vilma Balnyte, 2001 S. Parfet Dr., Lakewood, CO 80227

